

บทคัดย่อ

176493

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการส่งเสริมการผลิตข้าวโพดหวาน การผลิตและการตลาดข้าวโพดหวาน และเพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะของเกษตรกรในการปลูกข้าวโพดหวานในอำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ประชากรที่ใช้ศึกษา ได้แก่ กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดหวานในอำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ทั้งหมด จำนวน 120 ครอบครัว เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามและวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดหวาน มีอายุโดยเฉลี่ย 45.22 ปี มีสถานภาพแต่งงานมีครอบครัวแล้ว ส่วนมากได้รับการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 อาชีพอื่นคือทำสวนและรับจ้าง จำนวนสมาชิกในครอบครัว เฉลี่ย 3.43 คน และจำนวนแรงงานในการผลิตข้าวโพดหวานเฉลี่ย 2.03 คน

เกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดหวาน ส่วนมากทำการเกษตรมาแล้วเฉลี่ย 18.06 ปี โดยมีประสบการณ์การปลูกข้าวโพดหวานเฉลี่ย 6.38 ปี มีพื้นที่ปลูกข้าวโพดหวาน โดยเฉลี่ย 5.33 ไร่/ครอบครัว จำนวนแรงงานในการเก็บข้าวโพดหวานต่อครั้ง 11 คนขึ้นไป เกษตรกรทั้งหมดจะปลูกข้าวโพดรุ่นที่ 1 ต่อมาปลูกรุ่นที่ 2 ร้อยละ 65 และรุ่นที่ 3 ร้อยละ 10 โดยรุ่นที่ 1 นิยมปลูกในเดือนมิถุนายน รุ่นที่ 2 นิยมปลูกในเดือนสิงหาคม และรุ่นที่ 3 นิยมปลูกในเดือนพฤศจิกายน เนื้อที่

176493

ปลูกรุ่นที่ 1 เฉลี่ย 5.13 ไร่ รุ่นที่ 2 เฉลี่ย 4.06 ไร่ และรุ่นที่ 3 เฉลี่ย 8.00 ไร่ แต่ละรุ่นจะปลูกพันธุ์
ATS 5 มากที่สุด ผลผลิตข้าวโพดหวานรุ่นที่ 1 เฉลี่ย 1,453.18 กก./ไร่ รุ่นที่ 2 เฉลี่ย 1,410.25
กก./ไร่ และรุ่นที่ 3 เฉลี่ย 1,387.23 กก./ไร่ รายจ่ายในรุ่นที่ 1 เฉลี่ย 1,185.80 บาท/ไร่ รุ่นที่ 2
เฉลี่ย 1,210.19 บาท/ไร่ และรุ่นที่ 3 เฉลี่ย 1,215.66 บาท/ไร่ รายได้ในรุ่นที่ 1 เฉลี่ย 1,752.63
บาท/ไร่ รุ่นที่ 2 เฉลี่ย 2,622.62 บาท/ไร่ และรุ่นที่ 3 เฉลี่ย 2,560.52 บาท/ไร่ ส่วนมากเกษตรกร
ขายข้าวโพดหวานในรุ่นที่ 1 ราคา 2.40 บาท/กก. รุ่นที่ 2 ราคา 2.70 บาท/กก. และรุ่นที่ 3 ราคา
2.70 บาท/กก.

การส่งเสริมข้าวโพดหวานของหน่วยงาน จะมีภาคเอกชนเท่านั้นเข้าไปดำเนินการ โดยมี
กระบวนการส่งเสริมในบางขั้นตอนที่ต้องทำการปรับปรุงแก้ไข เช่น ควรมีการประชุมก่อนการ
ส่งเสริม ควรมีการคัดเลือกเกษตรกร ควรมีการทำสัญญากับเกษตรกร ควรมีการจำกัดพื้นที่ในการ
ปลูก รวมไปถึงควรมีการประชุมประเมินหลังการส่งเสริม

การตลาดข้าวโพดหวานของภาคเอกชน พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่จำหน่ายโดยผ่านพ่อค้า
คนกลาง เนื่องจากมีการซื้อขายกันมาหลายครั้งแล้ว ซึ่งเป็นพ่อค้าในท้องถิ่น โดยพ่อค้าจะมารับซื้อ
ถึงไร่ และพ่อค้าจะเป็นผู้กำหนด การขนส่งข้าวโพดหวานจะใช้รถบรรทุกขนาดกลาง (6 ล้อ)
เกษตรกรส่วนใหญ่ได้รับทราบข่าวเรื่องราคาและการตลาดจากพ่อค้าในขณะจำหน่าย

ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของเกษตรกรในการส่งเสริมการผลิตข้าวโพดหวาน
พบว่า ราคาผลผลิตที่ได้รับต่ำเกินไป ได้รับเงินจากพ่อค้าคนกลางล่าช้าจนเกินไป และปัญหาเรื่อง
โรคและแมลง ข้อเสนอแนะของเกษตรกร คือ อยากให้รัฐเข้ามาช่วยเหลือหรือผลักดันเรื่องราคาให้
สูงขึ้นกว่าเดิม

Abstract

176493

The purposes of this research were to study the promotion of sweet corn production and marketing as well as to explore problems, obstacles and suggestion from farmers in Chiang Dow District, Chiang Mai province. The sample composed of 120 planters. Data were collected by using questionnaires. Descriptive statistics used were percentage, means, maximum and minimum values and standard deviation.

Results of study found that the farmers were married with the average age of 45.22 years. Most of them had primary education. Their other careers were doing orchard gardening and hired wage. The average family member was 3.43 persons with the average farm labor of 2.03 persons.

The average experience of agriculturist was 18.06 years while their experience on sweet corn production was 6.38 years. The average of sweet corn area was 5.33 rai/family. The labor needed for harvesting was more than 11 persons per time. It was found that 100 percent of interviewed farmers grew sweet corn as the first planting time and reduced to 65 and 10 percent to grow as the second and third planting time. Sweet corn was commonly grown in June, August and November for the first, second and third planting time respectively. Average area of

176493

production for the first, second and third planting time were 5.13, 4.06 and 8.00 rai. ATS 5 was the most popular sweet corn variety for this production area. Average production of sweet corn for the first, second and third planting time were 1,453.18, 1,410.25 and 1,387.23 kg/rai respectively. The average cost of production for each planting time of the first, second and third were 1,185.80, 1,210.19 and 1,215.66 baht/rai. The income received from selling the products of the first, second and third planting time were 1,752.63 , 2,622.62 and 2,560.52 baht/rai. The selling price of sweet corn averaged 2.40, 2.70 and 2.70 baht/kg for the first, second and third planting time respectively.

The study also revealed that the extension program of sweet corn production was managed only by the private sectors. The issues of extension program proposed by farmers were : the meeting among the farmers should be conducted before each planting time, selecting of farmers to involve the program, contacting procedures, limit the area for growing and evaluating of results after finishing the extension program.

The marketing of sweet corn indicated that most of the farmers sold their products directly to the middle local merchants and sold at the farmers's farms. The prices were set by the middle merchants. Most of the sweet corn products were transported by six wheels trucks. Before selling the products, farmers received market and price informations by the local merchants as well.

Some problems and suggestions from the study were low price of the product, late payment and disease and insect damages. But increasing price of sweet corn seemed to be the most important problems which needed to be solved and assisted by the government sectors.